

A múlt, a jelen és a jövő fegyverei

HADITECHNIKA

2015/4

XLIX. évfolyam 4. szám

Ára 520 Ft

Francia trikolor a szövetségesek ellen – a Vichy-légierő

→ Éves előfizetési díj 3120 Ft

A Haditechnika folyóirat 2015. évi 4. számának tartalomjegyzéke és összefoglalói

TANULMÁNYOK

- Dr. Végh Ferenc: Harckocsik a grozniji harcokban IV. rész** 2. o
Az első csecsen háború 1994. december 11-én tört ki az Orosz Föderáció hadereje és az Észak Kaukázusban fekvő Csecsenföldön működő irreguláris katonai csoportosulások között. A köztársaság fővárosát, Groznijt védő harcosok létszáma tízezer főre volt tehető. Groznij ostroma különösen tanulságos volt a harckocsizó fegyvernem városi harcokban vívott harctevékenysége szempontjából. E harcok során bevetésre került a gázturbinás T-80 harckocsi is.
Kulcsszavak: első csecsen háború, város harc, harckocsi
The first Chechen war broke out on 11 December 1994 between the armed forces of the Russian Federation and the irregular military trooping acted in Chechnya located in the Northern part of the Caucasus. The strength of the fighters defended Grozny, the capital of the republic was about ten thousand. The siege of Grozny was particularly instructive concerning combat action of the tank branch in urban warfare. During these battles, the T-80 tank powered by gas turbine was also put into action.
Keywords: the first Chechen war, urban warfare, tank
- Dr. Reszegi Zsolt: Magyar ejtőernyős rohamsisak: német minta – hazai tervezés és gyártás I. rész** 6. o
A magyar ejtőernyős rohamsisak mintájául a német 1938 M. ejtőernyős rohamsisak szolgált. 1941-ben már kivitelezés alatt állt a hazai gyártásra szánt ejtőernyős rohamsisak mintapéldányának elkészítése a Haditechnikai Intézetben. A Magyar Waggon- és Gépgyár által gyártott rohamsisakok első példányait azonban csak 1944. február 22-ei dátummal küldték el a Magyar Királyi Honvédség Központi Ruhatárba. A győri üzemet 1944. április 13-án ért amerikai légitámadás következtében az éppen megkezdett gyártás jelentősen visszaesett.
Kulcsszavak: Magyar Királyi Honvédség, ejtőernyős csapatok, rohamsisak, Haditechnikai Intézet
The German parachutist combat helmet 1938 M was the model for Hungarian parachutist combat helmet. In 1941, the prototype of the parachutist combat helmet to be produced in Hungary was already being prepared at the Institute of Military Technology. However, the first items of the combat helmet manufactured by the Magyar Waggon- és Gépgyár (Hungarian Wagon and Machine Factory) were delivered to the Central Clothes Repository of the Royal Hungarian Army on 22 February 1944 only. The just-started production was off considerably due to American air-attack upon the factory at the city Győr on 13 April 1944.
Keywords: Royal Hungarian Army, parachute troops, combat helmet, Institute of Military Technology
- Zentai Károly: Hangtompítók I. rész** 11. o
A szerző a cikk megírásával a hangtompítók alkalmazását, jelentőségét és fejlődését kívánja bemutatni. A XXI. század elejére a technológia lehetővé teszi, hogy ezt az eszközt megfelelően átgondolt elvek mentén szélesebb körben alkalmazzák a katonai és a rendvédelmi egységeknél.
Kulcsszavak: torkolati dőrej, speciális töltények, hangtompítás.
The author of the article addresses the use, the importance and the development of the silencers. At the beginning of the XXI. century the technology enhances the widespread usage of this equipment among law enforcement and the military units - along well deliberated disciples.
Keywords: muzzle blast, special purpose cartridges, sound suppressing.

NEMZETKÖZI HADITECHNIKAI SZEMLE

- Sárhidai Gyula: A kínai légierő fokozza stratégiai szállító képességét** 16. o
A kínai hadsereg 1965-től 23 db An-12 típusú katonai teherszállító repülőgépet vett át a Szovjetuniótól. Megvették a gép licenccyártási jogát is. A legyártott katonai példányok száma több mint 100 db volt. Az Il-76 közepes teherszállító repülőgépből 2005-től 38 db-ot vettek meg. 2013-ban az Y-20 (Kun Peng) típusú nehéz katonai teherszállító gép hajtotta végre első felszállását. A gyártás tíz éven belül elérheti a 400 db-ot. 2014-ben kínai-orosz államközi egyezményt írtak alá az An-124 Ruszlan utódjának közös kifejlesztéséről és gyártásáról. Ez a képesség legalább 5 db ejtőernyős, vagy légi deszant hadosztály szállítására elég.
Kulcsszavak: légi szállítás, Kína, szállító repülőgép
From 1965, the Chinese army has got 23 military transport aircraft An-12 from the Soviet Union. They also bought the right to produce the aircraft under licence. More than 100 military items were manufactured. From 2005, China

purchased 38 medium transport aircraft Il-76. In 2013, the large transport aircraft Y-20 (Kun Peng) made its maiden flight. The aircraft to be produced can be numbered about 400 within 10 years. An interstate agreement between China and Russia on common development and production of the successor of the An-124 Ruslan was signed in 2014. This capability can transport at least 5 parachute or airborne divisions.

Keywords: air transport, China, transport aircraft

Balogh Péter: Pilóta nélküli felderítő eszközök Észak-Afganisztán felett II. rész

20. o

A tanulmány az Észak-Afganisztán felett alkalmazott pilóta nélküli felderítőeszközöket, az Amerikai Egyesült Államok szárazföldi haderejének Scan Eagle és Sky Warrior Alpha MQ-1B, valamint a német légierő Heron-1 pilóta nélküli alegységeinek eszközeit, munkáját mutatja be. Ismertetésre kerülnek az egyes pilóta nélküli repülőeszközök, azok kommunikációs és szenzor-rendszerei, a különféle indítóállványok, a földi vezérlőberendezések és térképi felületeik, továbbá az üzemeltető és a képi kiértékelő állomány felkészítésének és munkájának egyes elemei, illetve a le- és felszállóhelyek sajátosságai is. A felderítő adatok gyűjtése mellett egyes típusok már célmegjelölő, tűzravezető üzem módokra is alkalmasak.

Kulcsszavak: pilóta nélküli repülőgép, UAV, Afganisztán, Scan Eagle, Predator, Heron

This study deals with reconnaissance unmanned aerial vehicles (UAV) operated over North Afghanistan, equipment and activity of the United States Army's Scan Eagle and Sky Warrior Alpha MQ-1B UAV units and the Heron-1 UAV unit of the German Air Force. Readers can get information about several drones and their communications and sensor systems, many types of launch pads, ground control equipment and their mapping system, as well as about some elements of training and activity of the imagery processing staff, and features of the runways for take-off and landing. In addition to gathering reconnaissance data, certain types of UAVs are capable of operating in target designation and fire control modes as well.

Keywords: unmanned aerial vehicle, UAV, Afghanistan, Scan Eagle, Predator, Heron

ŰRTECHNIKA

Schuminszky Nándor: Irán újabb sikeres űrkísérlete

27. o

Irán első műholdját 2008-ban állította pályára, a Szafir IRILV nevű rakétával. Még ebben az évben újabb műhold indítását jelentették be. 2011-ben ismét iráni űrkísérletre került sor, a Szafir-1A, majd 2012 elején a Szafir-1B változattal. 2015. február 2-án egy Szafir-1B+ hordozórakétával Irán sikeresen felbocsátotta negyedik műholdját. Az Iszlám Köztársaság jelenleg egy új űrközpontot épít, amely közelebb van az Egyenlítőhöz, így csökken a startok költsége és könnyebben elérhető a geoszinkron pálya. Innen fog startolni az új, Szimorg nevű rakéta is.

Kulcsszavak: űrkutatás, műhold, rakéatechnika, űrközpont, Irán

Iran placed its first satellite into orbit using Safir IRILV carrier rocket. That very year, launch of an additional satellite was announced. The next two space test flights took place in 2011 and 2012, using Safir-1A and Safir-1B rockets, respectively. On 2 February 2015, Iran launched its fourth satellite successfully by means of Safir-1B+ rocket. The Islamic Republic has built a new space centre now, located closer to the Equator, thus cost of launches is lower, and the geosynchronous orbit can be reached more easily. The new rocket named Simorgh will be launched from there.

Keywords: space exploration, satellite, rocket technology, space centre, Iran

HAZAI TÜKÖR

Diószegi Imre – Döme Valéria – Gerlei István – Homér Zoltán – Kovács József – Major Balázs: Védett katonai járművek a magyar Gépjármű Beszerzési Programban III. rész

32. o

A tanulmány a Gépjármű Beszerzési Programhoz kapcsolódó logisztikai rendeltetésű, kerekes járművek védett tereivel foglalkozik. A MH eszköz-rendszerében az utóbbi néhány évben jelentek meg ilyen, védett terű járműtechnikai eszközök. Ilyenek a Rába által szállított, logisztikai rendeltetésű, védett utasterű Mercedes Benz szgk.-k, a Rába-MAN gyártmányú páncélozott vezetőfülkéjű katonai terepjáró tehergépkocsik, a MB gyártmányú páncélozott kialakítású sebesültszállító Unimog U5000 járművek, illetve a Rába gyártmányú, ún. védett zárt felépítménnyel (VZF) ellátott H18.240 DAEZ-111 típusú páncélozott vezetőfülkéjű csapatszállító jármű.

Kulcsszavak: Gépjármű Beszerzési Program, kerekes katonai jármű, védett gépjármű belső tér

This study deals with protected spaces of wheeled vehicles of logistic purpose contained in the Vehicle Procurement Programme. These kind of vehicles with protected spaces appeared in the Hungarian Defence Forces' system of equipment in the last few years. Such equipment are the logistic-purpose Mercedes-Benz passenger cars with protected compartment – delivered by the factory Rába, the military all-terrain trucks with armoured driver's compartment – produced by Rába-MAN, the MB-made Unimog U5000 armoured medical evacuation vehicles, and the H18.240 DAEZ-111-type personnel carriers equipped with co-called protected closed bodywork and armoured driver's compartment – manufactured by Rába.

Sebők István: A Haditechnikai Intézet által kifejlesztett 82 mm-es 2B9M MTLB-U alvázú önjáró autonóm automata aknavető 44. o

A 2B9 „Vasziljok” 82 mm-es automata aknavetőt a Szovjetunióban fejlesztették ki. A hazai gyártásra a Diósgyőri Gépgyártat jelölték ki. A HTI szakembergárdájának vezetésével az eredeti konstrukción több száz módosítás történt. A legkomolyabb módosításként az eszközt vízhűtésesből léghűtésessé alakították. 1976-ban 2B9M néven kezdődött meg gyártása. 1987-ben indult program a 2B9(M) alapjain nyugvó DE-82 típus kifejlesztésére. A továbbiakban a HTI szakembereinek egy önjáró aknavető kialakítása volt a cél. Az 1988-as első változatban egy 82 mm-es automata aknavetővel ellátott MTLB-U típusú páncélozott harcjármű alkotja az önjáró aknavetőt.

Kulcsszavak: automata aknavető, Diósgyőri Gépgyár, Haditechnikai Intézet, MTLB-U

The 2B9 automatic 82 mm gun-mortar was developed in the Soviet Union. Diósgyőr Machine Factory was marked out for manufacturing in Hungary. Under guidance of a team of professionals at the Institute of Military Technology, hundreds of modifications was carried out on the weapon. The most considerable one was conversion of the mortar from water-cooled to air-cooled one. In 1976, production began with the name 2B9M. In 1987, a program to develop the DE-82 type mortar was launched on the basis of 2B9(M). Later, the goal was to construct a self-propelled mortar. In 1988, its first version was an MTLB-U type armoured combat vehicle equipped with an 82 mm automatic mortar.

Keywords: automatic mortar, Diósgyőr Machine Factory, Institute of Military Technology, MTLB-U

Kovácsházy Miklós: Az RDO Komondor többcélú páncélvédett járműcsalád I. rész 50. o

A hazai tervezésű RDO – Komondor páncélozott felderítő jármű fejlesztésében és gyártásában a Gamma Zrt vezetésével, 74 hazai cég és 65 mérnök vett részt. A bázisjármű tervezése és gyártása a Respirátor Zrt-nél történt. A járműcsaládot az erős, önhordó mind ballisztikai, mind akna elleni védelemmel rendelkező páncéltest jellemzi. Igény szerint fegyverállvánnyal is felszerelhető. A családélvőség megteremtésével és a szerteágazó katonai (felderítő, csapatszállító, sebesültszállító, mentő – vontató, parancsnoki jármű) és polgári (katasztrófavédelmi, rendvédelmi) igények is kielégíthetőek.

Kulcsszavak: hazai páncélozott jármű gyártás, Gamma Rt., felderítő jármű

74 Hungarian firms and 65 Hungarian engineers lead by Gamma Technical Corporation participated in development and manufacturing of the RDO – Komondor armoured reconnaissance vehicle designed in Hungary. Design and production of the basic vehicle took place at Respirator Company. The main feature of the vehicle family is the strong armoured integral body and frame having both ballistic and anti-mine protection. The car can be equipped with weapon pedestal, if ordered. Having created the family principle, the various military (reconnaissance, troop transport, ambulance, rescue and tow, commander ones) and civil (emergency management, order protection) requirements can be met.

Keywords: Hungarian manufacturing of armoured vehicle, Gamma Technical Corporation, reconnaissance vehicle

HADITECHNIKA-TÖRTÉNET

Kelecsényi István: Francia trikolor a szövetségesek ellen – a Vichy-légierő II. rész 54. o

A francia Vichy-i bábállam és a kolóniák légierője sok korszerű repülőgéppel rendelkezett. A brit kormány attól tartott, hogy a Vichy-i haditengerészet hajói valamilyen módon németeké lesznek, ezért 1940 júliusában Oránánál, majd szeptemberben Dakarnál a brit flottaegységek megtámadták a kikötőben horgonyzó francia flottaegységet. A francia légierő ekkor fellépett korábbi szövetséggel szemben. A brit támadások viszonzásaként júliusban és szeptemberben a francia légierő bombatámadásokat intézett Gibraltár ellen. A Gibraltár elleni hadművelet volt a II. világháborúban francia légierő legnagyobb léptékű támadása.

Kulcsszavak: légierő, II. világháború, Vichy-i bábállam

The Air Force of the puppet state Vichy France and its colonies has got a lot of modern aircraft. The British government was afraid that vessels of the Vichy Navy somehow will be owned by Germany, for this reason in July 1940 at Oran and then in September at Dakar, British naval units attacked French naval units harboured. At this time, the French Air Force took steps against its former ally. In return for British attacks, in July and September the French Air Force launched bomb attacks on Gibraltar. The operation against Gibraltar was the largest effort of the French Air Force.

Keywords: Air Force, World War II, the puppet state Vichy France

Czirók Zoltán: A Hansa-Brandenburg W.29-es tengerészeti repülőgép Magyarországon I. rész 59. o

A Brandenburg W.29-es prototípusával 1918 márciusában végezték az első repülést. A háború során a németek összesen 199 darab W.29-est gyártottak le. Az osztrák-magyar haditengerészet 1918. júniusában 25 darab Hansa-Brandenburg W.29-es licenc gyártására adott megrendelést az albertfalvai UFAG-nak (Ungarische Flugzeugfabrik A.G.). A típus első hazai repülését 1918 októberében teljesítette. Albertfalván 1919-ig 3-5 példány készült el teljesen a W.29-esből, amelyek egy része szolgálatba is állt a Tanácsköztársaság csepeli vízi repülőszázadában.

Kulcsszavak: hidroplán, albertfalvai UFAG, Brandenburg W.29, Tanácsköztársaság

The maiden flight of the prototype of the Brandenburg W.29 was made in March 1918. 199 pieces of W.29 were produced by the German during the war. In June 1918, the Austro-Hungarian Navy ordered 25 Hansa-Brandenburg W.29s to be manufactured under licence by the UFAG (Ungarische Flugzeugfabrik A.G.) at Albertfalva. In Hungary, the first flight of the airplane of this type took place in October 1918. Up to 1919, 3 to 5 W.29s were built at Albertfalva, and some of them were operated by the floatplane squadron from the Csepel Island, in the course of the Hungarian Soviet Republic.

Keywords: floatplane, UFAG at Albertfalva, Brandenburg W.29, Hungarian Soviet Republic

Pap Péter: A Gebauer-féle megfigyelő géppuska IV. rész

63. o

1925. augusztus 24-től Danuvia Ipari és Kereskedelmi Részvénytársaság profilja és megteremtődött a hazai katonai repülőgépek és páncélozott harcjárművek fedélzeti lőfegyvereinek gyártóbázisa. A Gebauer-féle megfigyelő géppuska üzemi próbái 1930. október 6-án, Székesfehérváron kezdődtek. A Haditechnikai Intézet 1933. évi évről jelentés a megfigyelő géppuska tartóssági próbájának elhúzóadásáról számolt be. 1935. november 19-én, a csapatpróba alapján a géppuskát rendszeresítették, a továbbiakban a „34 M teljes géppuska” elnevezést kellett alkalmazni.

Kulcsszavak: megfigyelő géppuska, Gebauer Ferenc, Haditechnikai Intézet

From 24 August 1925, the profile of the Danuvia Industrial and Trading Company was steady and basis for production of on-board guns of Hungarian military aircraft and armoured fighting vehicles was established. The factory tests of Gebauer's observers machine-gun began on 6 October 1930 in Székesfehérvár. The annual report on the year 1933 of the Institute of Military Technology indicated dragging on durability test of the observers machine-gun. On 19 November 1935, the machine-gun was introduced, and from that the use of the name '34 M complete machine-gun' was mandatory.

Keywords: observers machine-gun, Ferenc Gebauer, Institute of Military Technology

Schmidt László: Harcjármű roncsok Budapesten 1945-ben II. rész

67. o

Budapest ostroma után a város területén maradt páncélosokat, illetve kilövésük helyszínét mutatja be a cikksorozat. A korabeli fotókon megfigyelhetőek a páncélosok környezetében látható házak. A pontos beazonosítását a napjainkban a helyszínről készített fotók segítik elő.

Kulcsszavak: II. világháború, Budapest ostroma, páncélozott harcjárművek

This series of articles deals with armoured vehicles remained in the area of the city Budapest after its siege, and the scene they were shot up. Buildings around the vehicles can be seen in the pictures of the age. Photos taken of the scene nowadays help correct identification of them

Keywords: World War II, the siege of Budapest, armoured combat vehicle

Bálint Attila: A német táborigényű tüzérség a második világháborúban V. rész

70. o

A német táborigényű tüzérség története egy olyan becsületes iparosé, aki egy túlterjeszkedett birodalom hatalmasra duzzadt, mégis „kevés” hadseregében próbál lehetőségei szerint helytállni. Terjedelmi okok miatt a cikk nem vagy csak érintőlegesen foglalkozik a páncéltörő, légvédelmi, vasúti, valamint a partvédelmi tüzérséggel, ugyanakkor bizonyos mértékig kitér az I. világháborús előzményekre és a két világháború közti fejlesztések fontosabb állomásaira is.

History of the German field artillery is history of an honest craftsman who tries to cope with things as far as possible in an extremely enlarged but yet small army of an over-expanded empire. Due to the limited length, the article does not deal with or hardly deals with anti-armour, anti-aircraft, railway and coastal artillery, however also mentions preliminaries during the World War I and development stages of greater importance between the two world wars.

Végvári Zsolt – Pócz Péter: Repülőgép-hordozók a második világháborúban IV. rész

73. o

A második világháború idején a repülőgép-hordozók gyors karriert futnak be. A negyvenes évek közepére, a csatahajókat kiszorítva, a legfontosabb hajóosztállyá válnak. Repülőgép-hordozók építését és felhasználását tekintve a második világháborúig, csak három nemzet, Nagy-Britannia, az Egyesült Államok és Japán fejtett ki jelentős tevékenységet. A tanulmány első része tárgyalja az olasz flotta pusztulását Tarantonál, illetve a Pearl Harbor elleni japán támadást.

Kulcsszavak: repülőgép-hordozó, II. világháború, Nagy-Britannia, Egyesült Államok, Japán

During the World War II, aircraft carriers came to be a decisive factor within a very short time. By the middle of the forties, they became the most important class of vessels, outpacing battle-ships. As for building and use of aircraft carriers, three nation only, namely Great Britain, the United States and Japan were active considerably until the World War II. The first part of the study deals with devastation of the Italian fleet at Taranto, and Japanese attack against Pearl Harbour.

Keywords: aircraft carrier, the World War II, Great Britain, the United States, Japan